

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- × Označení materiálu: VY_32_INOVACE_JANJA_TECHNOLOGIE_T_10
- × Název materiálu: Výroba dých
- × Tematická oblast: Technologie – 1. ročník truhlář
- × Anotace: Prezentace vysvětluje žákům základní výrobu dých.
- × Očekávaný výstup: Orientace ve výrobě dých.
- × Klíčová slova: Výroba dých, krájení, loupání a řezání dých.
- × Metodika: Podklad pro výklad učiva.
- × Obor: Truhlář
- × Ročník: První
- × Autor: Bc. Jaromír Janovský
- × Zpracováno dne: 5. 1. 2013

- × Prohlašuji, že při tvorbě výukového materiálu jsem respektoval(a) všeobecně užívané právní a morální zvyklosti, autorská a jiná práva třetích osob, zejména práva duševního vlastnictví (např. práva k obchodní firmě, autorská práva k software, k filmovým, hudebním a fotografickým dílům nebo práva k ochranným známkám) dle zákona 121/2000 Sb. (autorský zákon). Nesu veškerou právní odpovědnost za obsah a původ svého díla.

VÝROBA DÝH

Dýhy jsou materiály, které získáváme dělením dřeva na tenké listy nebo pásy o tloušťkách 0,5 až 3 mm. Používají se na výrobu plošných vrstvených materiálů například překližka a tvarované dílce nábytku.

VÝROBA DÝH

K výrobě dýh se používají výřezy dýhárenské kulatiny listnatých, jehličnatých a exotických dřevin. Dýhy se vyrábějí :

- 1) Řezáním (starší způsob)
- 2) Loupáním
- 3) Krájením

1) ŘEZÁNÍM (STARŠÍ ZPŮSOB)

Řezání dých – se provádí na rámových, kotoučových a pásových pil. Tento postup výroby dých se používá u dřevin, které nejsou vhodné pro plastifikaci (změkčování dřeva). Při této výrobě vzniká velká ztráta suroviny. Řezané dýhy se používají na výrobu hudebních nástrojů.

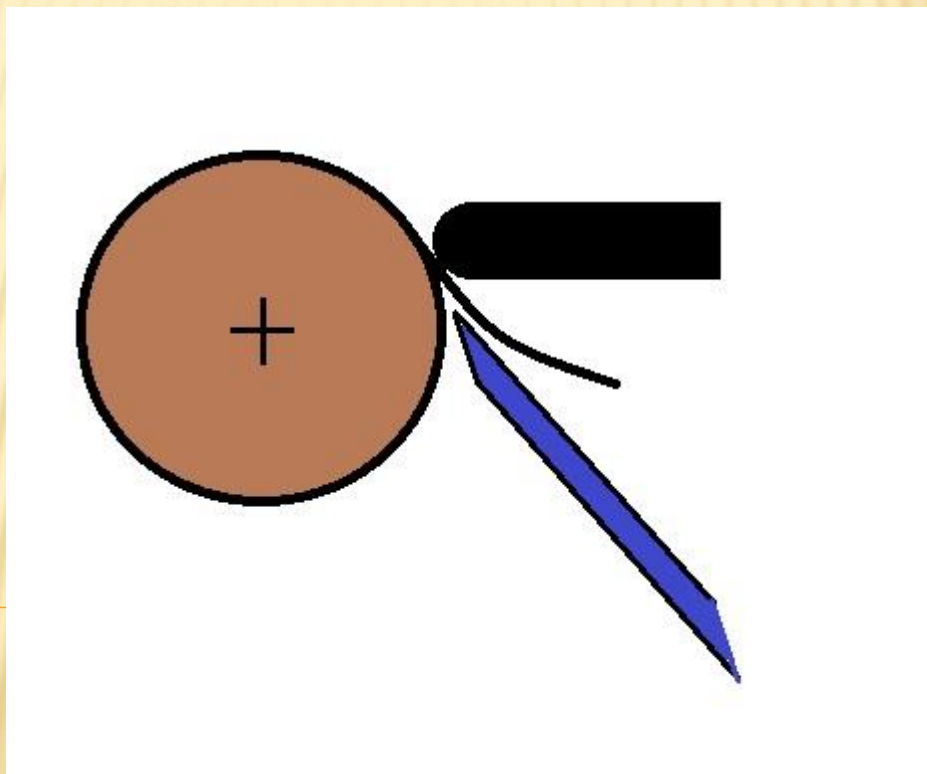
2) LOUPÁNÍM

2) Loupání – Kulatina určená k výrobě dýh je odkorňována a plastifikována ve vhodném zařízení (pářících jámách). Dýhy se zpracovávají při zvýšené teplotě a vlhkosti dřeva. Rozlišujeme dva základní způsoby výroby loupáním :

- 1/ Centrický způsob výroby dýh
- 2/ Excentrický způsob výroby dýh

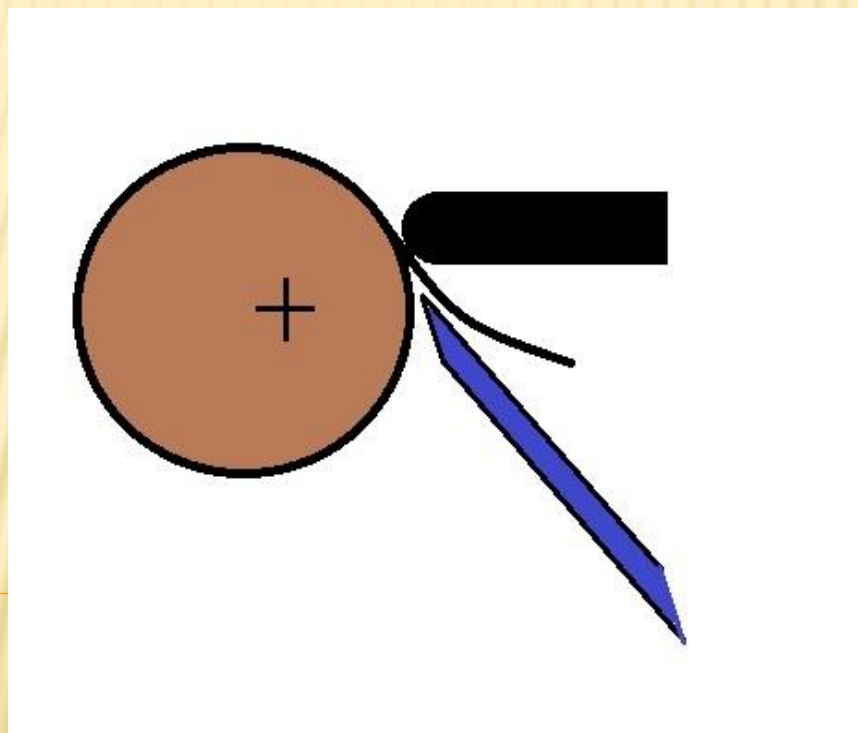
1/ CENTRICKÝ ZPŮSOB VÝROBY DÝH

Upnutí výřezu je v ose / ve středu/.

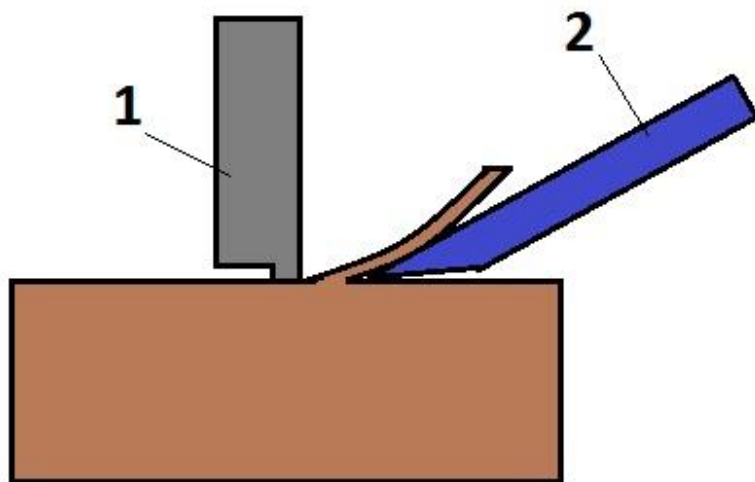
2/ EXCENTRICKÝ ZPŮSOB VÝROBY DÝH

Upnutí výřezu je mimo osu /střed/.

3) KRÁJENÍ

Při tomto způsobu výroby se získávají dýhy v listech, které se číslovají kvůli kresbě a svazkují se. Používají se při výrobě dřevotřískových desek, které se používají na výrobu nábytku.

- 1) Tlakovnice
- 2) Krájecí nůž

LAMIDÝHY (ARODÝHY)

Vyrábějí se krájením bloků předem slepených dýh. Způsobem složení dýh vzniká jemná pásková textura. Používá se při výrobě sektorového nábytku pro svou opakovatelnou texturu.

MIKRODÝHY

Vyrábějí se na vysoce přesných loupacích strojích v tloušťce 0,2 až 0,3 mm a jsou podlepovány podkladovým papírem. Mají velkou úsporu materiálu, ale snadno se mohou znehodnotit při broušení.